

Brüssel, 8.2.2022
COM(2022) 47 final

2022/0033 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2021/2085, millega luuakse ühissetevõtte programmi „Euroopa horisont“ raames, seoses kiipide ühissetevõttega

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käesolev seletuskiri on lisatud ettepanekule võtta vastu **nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EL) 2021/2085, millega luuakse ühisettevõtte programmi „Euroopa horisont“ raames.**

Käesolev ettepanek täiendab ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse Euroopa pooljuhiökosüsteemi tugevdamise meetmete raamistik (kiibimäärus),¹ rakendades enamiku kiibimääruse ettepaneku alusel loodava Euroopa kiibialgatuse raames kavandatud meetmetest.

Kiibimääruse ettepanekuga viiakse ellu poliitiline visioon, mille president von der Leyen esitas oma 2021. aasta kõnes olukorrast Euroopa Liidus, kus ta teatas, et eesmärk on luua ühiselt Euroopa tippasemel kiipide ökosüsteem, mis hõlmab ka tootmist². Kiibimääruse ettepaneku aluseks olevat strateegilist visiooni Euroopa pooljuhiökosüsteemi tugevdamiseks selgitatakse määruse ettepanekule lisatud teatises³.

Selle visiooni elluviimiseks on Euroopa kiibistrateegias esitatud järgmised viis strateegilist eesmärki:

- Euroopa peaks tugevdama oma juhtpositsiooni teadusuuringute ja tehnoloogia valdkonnas;
- Euroopa peaks arendama ja tugevdama oma suutlikkust teha uuendusi kõrgtehnoloogiliste kiipide projekteerimisel, tootmisel ja pakendamisel ning muuta need kiibid kaubanduslikeks toodeteks;
- Euroopa peaks kehtestama sobiva raamistiku, et suurendada 2030. aastaks märkimisväärselt oma tootmisvõimsust;
- Euroopa peaks tegelema oskuste nappuse terava probleemiga, meelitama ligi uusi talente ja toetama kvalifitseeritud tööjõu tekkimist;
- Euroopa peaks kujundama põhjaliku arusaama ülemaailmsetest pooljuhtide tarneahelatest.

Kiibimääruse ettepanekuga soovitakse saavutada strateegiline eesmärk parandada Euroopa pooljuhiökosüsteemi vastupanuvõimet ja suurendada Euroopa turuosa maailmaturul. Samuti on eesmärk hõlbustada uute kiipide kiiret kasutuselevõttu Euroopa tööstuses ja suurendada Euroopa tööstuse konkurentsivõimet. Selleks peab ta kaasama investeringuid uuenduslikesse tootmisrajatistesse, omama kvalifitseeritud tööjõudu ning olema suuteline kavandama ja tootma kõige arenenumaid kiipe, mis hakkavad kujundama tuleviku turge, arendades võimekust ning omades võimalust luua tihedas koostöös vertikaalsete tööstussektoritega uudsete kiipide prototüüpe ja neid katseliinidel katsetada. Need on vajalikud sammud, kuid neist piisab ainult juhul, kui Euroopal on analüütiline võimekus suurendada väärtusahela läbipaistvust ja ta on võimeline kasutama ära suuremat suutlikkust selleks, et teenida kriisi

---

¹ COM(2022) 46, 08.02.2022.

² Kõne olukorrast Euroopa Liidus 2021. aastal.
https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/soteu_2021_address_et_0.pdf

³ COM(2022) 45, 08.02.2022.

korral ühtse turu ühiseid huve. Eesmärk ei ole saada sõltumatuks, sest selline eesmärk ei ole saavutatav. Liit peab tugevdama oma tugevaid külgi ja tegema tarneahelas, kus jääb püsima märkimisväärne vastastikune sõltuvus, kolmandate riikidega koostööd.

Eeltoodu saavutamiseks tehakse muu hulgas ettepanek luua kavandatava kiibimääruse alusel **Euroopa kiibialgatus** („kiibialgatus“), et toetada ulatuslikku suutlikkuse arendamist, investeerides liidus loodud piiriülesesse ja avalikult juurdepääsetavasse teadus-, arendus- ja innovatsioonitaristusse eesmärgiga võimaldada töötada välja tipptasemel ja järgmise põlvkonna pooljuhitehnoloogiat, mis tugevdab ELi kõrgetasemelisi projekteerimise, süsteemide integreerimise ja kiibitootmise võimekusi, pannes muu hulgas rõhku idu- ja kasvufirmadele.

Täpsemalt luuakse Euroopa projekteerimissuutlikkuse tugevdamiseks kiibialgatuse raames virtuaalne projekteerimisplatvorm, mis on juurdepääsetav avatud, mittediskrimineerivatel ja läbipaistvatel tingimustel. Platvorm ergutab kasutajate kogukondade laialdast koostööd projekteerimisettevõtete, intellektuaalomandi ja töövahendite pakkujate, projekteerijate ning teadus- ja tehnoloogiaorganisatsioonidega ning selles ühendatakse olemasolevad ja uued projekteerimisvõimalused laiendatud andmekogude ja elektroonilise projekteerimise automatiseerimise vahenditega⁴.

Kiibialgatusega toetatakse katseliine, mis annavad kolmandatele isikutele võimaluse avatud, läbipaistvatel ja mittediskrimineerivatel tingimustel oma toodete tehnilisi lahendusi katsetada, valideerida ja edasi arendada. Uute katseliinide väljatöötamine valmistab ette järgmise põlvkonna tootmisvõimekusi ja nende valideerimist.

Lisaks luuakse kiibialgatuse raames täiustatud tehnoloogilised ja insenertehnilised võimekused kvantkiipide tootmiseks, näiteks kvantkiipide projekteerimise andmekogude, katseliinide ning katse- ja eksperimenteerimisrajatiste kujul.

Kiibialgatusega toetatakse Euroopa pädevuskeskuste võrgustikku, mis pakub sidusrühmadele, sealhulgas lõppkasutajatest väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd), idufirmadele ja vertikaalsetele sektoritele, eksperditeadmisi ning parandab nende oskusi. Pädevuskeskused hõlbustavad avatud, läbipaistvat ja mittediskrimineerivat juurdepääsu projekteerimistaristule ja katseliinidele ning nende tõhusat kasutamist. Neist saavad innovatsiooni ja uute, kõrge kvalifikatsiooniga talentide tõmbekeskused, sealhulgas töötajate ümber- ja täiendusõppe kaudu.

Kiibialgatuse raames võetavaid meetmeid rakendatakse peamiselt kiipide ühisetevõtte kaudu, s.t olemasoleva muudetud ja ümber nimetatud peamiste digitehnoloogiate ühisetevõtte⁵ kaudu. Ühisetevõtte pakub praegu ulatuslikku toetust tööstuse teadusuuringutele, tehnoloogiaarendusele ja innovatsioonile elektroonikakomponentide ja -süsteemide ning nendega seotud tarkvara ja süsteemitehnoloogia valdkonnas. Sellest tegevusest saab algatuse osa.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on muuta nõukogu määruse (EL) 2021/2085 (millega luuakse programmi „Euroopa horisont“ raames ühisetevõtted) õigusnorme, et võimaldada peamiste

---

⁴ Tarkvaravahendid integraallülituste projekteerimiseks.

⁵ Nõukogu 19. novembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2085, millega luuakse ühisetevõtted programmi „Euroopa horisont“ raames ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 219/2007, (EL) nr 557/2014, (EL) nr 558/2014, (EL) nr 559/2014, (EL) nr 560/2014, (EL) nr 561/2014 ja (EL) nr 642/2014 (ELT L 427, 30.11.2021, lk 17).

digitehnoloogiate ühissetevõttel täita kiibialgatusega seotud uusi ülesandeid. Samuti nimetatakse peamiste digitehnoloogiate ühissetevõtte ümber kiipide ühissetevõtteks.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Kiipide ühissetevõtte koondab kokku liidu, sealhulgas programmi „Euroopa horisont“ ja programmi „Digitaalne Euroopa“, liikmesriikide, olemasolevate liidu programmidega assotsieerunud kolmandate riikide ja erasektori ressursid.

Ettepanekus määratletakse Euroopa kiibialgatuse raames võetavad meetmed, mida rakendatakse Kiipide ühissetevõtte kaudu. Ettepanek täiendab programmi „Digitaalne Euroopa“,⁶ mille raames toetatakse digisuutlikkuse arendamist peamistes digivaldkondades, kus pooljuhitehnoloogia toetab jõudluse kasvu, eelkõige kõrgjõudlusega andmetöötuse, tehisintellekti ja küberturvalisuse valdkonnas, samuti oskuste arendamist ja digitaalse innovatsiooni keskuste kasutuselevõttu. Ettepanekuga toetatakse suutlikkuse arendamist, et tugevdada kõrgetasemelisi teadustegevuse, projekteerimise, tootmise ja süsteemide integreerimise võimekusi tippasemel ja järgmise põlvkonna pooljuhitehnoloogia valdkonnas. Programm „Digitaalne Euroopa“ toetab kiipide ühissetevõtte tegevust uue kuuenda erieesmärgi kaudu, mis keskendub peamiselt pooljuhitehnoloogiale.

Samuti tugineb kiipide ühissetevõtte programmile „Euroopa horisont“⁷ ja täiendab seda programmi, mis pooljuhtide valdkonnas toetab akadeemilisi teadusuuringuid, tehnoloogiaarendust ja innovatsiooni. Kiipide ühissetevõtte hakkab toetama investeeringuid liidus loodud piiriülestesse ja avatud juurdepääsuga teadus-, arendus- ja innovatsioonitaristutesse, et võimaldada pooljuhitehnoloogia arendamist kõikjal Euroopas. Programmist „Euroopa horisont“ toetatavate teadus- ja innovatsioonimeetmete raames välja töötatud uut pooljuhitehnoloogiat võib järk-järgult kasutusele võtta ja juurutada suutlikkuse arendamise tegevuses, mida toetab Kiipide ühissetevõtte. Kiipide ühissetevõtte tegevuse raames loodud tehnoloogiavõimekus tehakse omakorda kättesaadavaks teadus- ja innovatsioonikogukonnale, sealhulgas programmi „Euroopa horisont“ kaudu toetatavate meetmete jaoks.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Kavandatavad meetmed on kooskõlas liidu mõne peamise poliitikaga, näiteks roheline kokkulepega⁸. Pooljuhitehnoloogia kasutamine näiteks jõuelektroonikas ja digitaalsetes tehnoloogilistes lahendustes üldiselt on võimas kestlikkusele üleminekut toetav tegur ning võib tuua kaasa uusi tooteid ning tõhusamaid ja tulemuslikumaid tööviise, mis aitavad kaasa roheline kokkuleppe eesmärkide saavutamisele.

Pooljuhtide tarnehäired ja sõltuvus teistest piirkondadest võivad aeglustada digilahendustest kasu saavate Euroopa sektorite üleminekut kestlikkusele. Häirete ja sõltuvusega toimetulemiseks tugevdatakse ettepanekuga Euroopa juhtpositsiooni pooljuhtidega seotud tehnoloogia ja innovatsiooni valdkonnas.

---

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/694, millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa“ ja tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2015/2240 (ELT L 166, 11.5.2021, lk 1).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1).

⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“, COM(2019) 640, 11.12.2019.

Digitehnoloogial on oma keskkonnajalajalg, sealhulgas märkimisväärne energiatarve. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) sektori elektritarbimine moodustab 5–9 % kogu maailma elektritarbimisest ja sektor tekitab üle 2 % koguheitest⁹. Ainuüksi andmekeskuste arvele langes 2018. aastal 2,7 % ELi elektrinõudlusest ja kui areng jätkub praegusel trajektoorigil, on see number 2030. aastaks 3,21 %¹⁰. Sellist energiatarbimist tuleb vähendada. Ettepaneku tulemuseks on uute väikese energiatarbega protsessorite projekteerimine, katsetamine ja valideerimine, eelkõige ettepaneku kohaselt toetatavate projekteerimisrajatiste ja katseliinide kaudu. Protsessorid on serverite põhikomponendid, mille kanda on andmekeskuste arvutuskooormus. Suuremad andmekeskused sisaldavad miljoneid selliseid servereid ja protsessorite energiatarbimise vähendamine võib oluliselt mõjutada andmekeskuse üldist energiatarbimist. Väikese energiajalajäljega kiibid aitavad ELil saavutada juhtpositsiooni ka kestliku digitehnoloogia valdkonnas.

Ettepanek aitab saavutada paketi „Eesmärk 55“ nende osade eesmärke, mis keskenduvad keskkonnasõbralikumate sõidukite ja kütuste kasutuselevõtu edendamisele tehnoloogiliselt neutraalsel viisil¹¹. Uute sõiduaudode ja kaubikute CO₂ heite normide muutmise soovitakse veelgi vähendada nende sõidukite kasvuhoonegaaside heidet, andes selge ja realistliku suuna heitevaba liikuvuse saavutamiseks. Tarbijate nõudlus heiteta sõidukite, näiteks elektrisõidukite järele juba kasvab¹². Elektrisõidukite pooljuhtide sisaldus sõiduki kohta on tavaliselt üle kahe korra suurem kui sisepõlemismootoriga autodel¹³. Kõrgtehnoloogiline pakendamistehnoloogia on muutumas aina olulisemaks selle tagamisel, et elektrisõidukid vastaksid üha rangematele võimsuse ja energiatõhususe nõuetele. Seega on ettepaneku eesmärgid kooskõlas paketi „Eesmärk 55“ eesmärkidega.

Digiülemineku ja elektrifitseerimise hoogustudes toetavad energiatõhusad kiibid ka muid poliitikameetmeid, sealhulgas tööstusliku tootmist, transporti ja energeetikat käsitlevaid poliitikameetmeid, näiteks tulevast energiasektori digitaliseerimise tegevuskava¹⁴. Nõudlus pooljuhitehnoloogia järele peaks kümne aasta jooksul kahekordistuma. Robotites ja tootmismasinaates, tööstuses, energeetikas ja põllumajanduses, aga ka transpordivahendites ja muudes seadmetes võetakse kasutusele üha rohkem kiipe. Taastuvate energiaallikate suurenev kasutuselevõtmine elektrisüsteemis ja üleminek elektromobiilsusele peaksid eeldatavasti kasvatama nõudlust jõuelektronika pooljuhtide järele. Kiipide ja muu digitehnoloogia aruka kasutamise ning energiatõhusamate kiipide kaudu on ettepanek kooskõlas mitme valdkondliku poliitikaga ja aitab neid ellu viia.

---

⁹ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse energiatõhusust (uuesti sõnastatud). COM(2021) 558, 14.7.2021.

¹⁰ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market>

¹¹ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Eesmärk 55“: ELi 2030. aasta kliimaeesmärgi saavutamine teel kliimanetraalsuseni“, COM(2021) 550, 14.7.2021.

¹² Näiteks kasvab Euroopas elektriautode osakaal uutes müügitühingutes ja moodustab 2021. aastal eeldatavasti 14 %. <https://think.ing.com/articles/slow-start-for-electric-vehicles-in-the-us-but-times-are-changing>

¹³ <https://www.idtechex.com/en/research-article/ev-power-electronics-driving-semiconductor-demand-in-a-chip-shortage/24820>

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13141-Digitalising-the-energy-sector-EU-action-plan_et

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Käesoleva määrusega muudetakse nõukogu 19. novembri 2021. aasta määrust (EL) 2021/2085, millega loodi üheksa institutsionaliseeritud Euroopa partnerlust kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 187, mille kohaselt EL võib asutada ühissettevõtteid või luua muid struktuure, mis on vajalikud ELi teadus-, tehnoloogiaarendus- või tutvustamisprogrammide edukaks elluviimiseks. Seega põhineb ka käesolev muutmismäärus ELi toimimise lepingu artiklil 187.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Teadusuuringud on valdkond, kus ELil ja selle liikmesriikidel on ELi toimimise lepingu kohaselt jagatud pädevus. Artikli 4 lõikes 3 on sätestatud, et teadusuuringute, tehnoloogia arendamise ja kosmose valdkonnas võib EL võtta konkreetseid meetmeid, sealhulgas koostada ja ellu viia programme, kahjustamata liikmesriikide vabadust tegutseda samades valdkondades.

Kavandatava määrusega muudetakse nõukogu määruse (EL) 2021/2085 neid sätteid, mida kohaldatakse selle määruse alusel asutatud üheksast ühissettevõttest ühe suhtes, s.t peamiste digitehnoloogiatega ühissettevõtte suhtes, mis käesoleva määrusega nimetatakse ümber kiipide ühissettevõtteks. Kiipide ühissettevõtte keskendub valdkondadele, kus ELi tasandil tegutsemisel on tõendatav lisaväärtus, võttes arvesse nende jõupingutuste mahtu, kiirust ja ulatust, mis tuleb teha, et EL saavutaks aluslepingus kindlaks määratud pikaajalised eesmärgid ning suudaks ellu viia oma strateegilised poliitilised prioriteedid ja täita oma kohustusi. Kavandatud algatus peaks ka täiendama ja tugevdama sama valdkonna riiklike ja piirkondlike meetmeid. Iga Euroopa partnerlus, sealhulgas kiipide ühissettevõtte, põhineb pikaajalisel strateegilisel teadusuuringute ja innovatsiooni kaval ning sobib hästi keeruliste piiriüleste probleemide lahendamiseks.

Eelkõige keskendub kiipide ühissettevõtte järgmisele:

- tõhustab peamiste Euroopa teadus- ja innovatsioonisüsteemis osalejate vahelist koostööd ja teadmiste vahetamist, sealhulgas valdkonna- ja sektoriülest koostööd ning väärtusahelate ja ökosüsteemide lõimimist;
- tagab Euroopa, riiklike/piirkondlike ning tööstusharude teadus- ja innovatsioonistrateegiate, programmide ja investeeringute vastavusse viimise kokkulepitud suundadega;
- saavutab ühistesse prioriteetidesse tehtavate investeeringute kriitilise mahu ning suurendab erasektori investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni;
- vähendab tööstuse jaoks riske ja ebakindlust, mis on seotud investeerimisega teadus- ja innovatsioonitegevusse ning uutesse tehnoloogialahendustesse, jagades riske ja tagades investeeringute prognoositavuse.

Liikmesriigi tasandil või vaid asjaomase tööstusharu võetavate meetmetega ei ole võimalik toetada teadusuuringuid ja innovatsiooni mahus, kiirusega ja ulatuses, mida EL vajab, et saavutada aluslepingus kindlaks määratud pikaajalised eesmärgid, viia ellu oma strateegilised poliitilised prioriteedid (sh Pariisi kokkuleppes ja Euroopa rohelises kokkuleppes sätestatud kliima- ja energiaeesmärgid) ning panustada üleilmsete probleemide lahendamisse ja kestliku arengu eesmärkide saavutamisse.

- **Proportsionaalsus**

Proportsionaalsuse põhimõte on aluseks kogu sellele lähenemisviisile, mille tulemuseks on käesolev ettepanek muuta nõukogu määrust (EL) 2021/2085 seoses kiipide ühissettevõttega. Arvestades suuremat keskendumist vajadusele ratsionaliseerida ELi peamisi poliitilisi prioriteete ning tagada nende mõõdetav ja sisuline mõju, on kiipide ühissettevõtte lisaväärtus tõendatud eelkõige seeläbi, et see ühissettevõtte võimaldab tõhusalt ja tulemuslikult saavutada eesmärgi, mida ei ole võimalik tulemuslikumalt saavutada lihtsamate vahenditega, nagu vaikimisi valitav lähenemisviis ehk tavapärasel programmi „Euroopa horisont“ või programmi „Digitaalne Euroopa“ projektikonkursid või lihtsamal vormis partnerlusel, nagu ühiselt kavandatud partnerlus.

Nõukogu määruse (EL) 2021/2085 muutmise ettepaneku puhul lähtuti kiipide ühissettevõtte proportsionaalsuse hindamisel järgmisest kaheetapilisest loogikast:

- 1) konkreetse valdkonnas partnerlusel põhineva lähenemisviisi kasutamise põhjendus (sh kaalutlused, mis puudutavad täiendavust, suunatust ja seost strateegiliste prioriteetidega) võrreldes muude programmi „Euroopa horisont“ või programmi „Digitaalne Euroopa“ raames kättesaadavate sekkumise vormide kasutamisega;
- 2) kui partnerlust peeti asjakohaseks, hinnati proportsionaalsusega seotud kaalutluste põhjal, mis liiki partnerlus (ühiselt kavandatud, kaasrahastatav või institutsiooniline) oleks kavandatud eesmärkide saavutamiseks kõige tõhusam.

Nõukogu määruse (EL) 2021/2085 kavandatud muutmisel lisandub veel üks põhjendus:

- 3) võttes arvesse seost kiibialgatuse eesmärkide ja peamiste digitehnoloogiate (edaspidi kiipide) ühissettevõtte eesmärkide ulatuse vahel, peetakse asjakohaseks teha olemasolevale ühissettevõttele ülesandeks viia ellu teatavat kiibialgatusega seotud tegevust.

- **Vahendi valik**

Käesoleva ettepaneku eesmärk on muuta olemasolevat ühissettevõtet, mis loodi nõukogu määruse (EL) 2021/2085 alusel kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 187. Sellise struktuuri jaoks tuleb vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 188 lõikele 1 vastu võtta nõukogu määrus.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Maailma Majandusfoorumil 2022. aasta jaanuaris peetud kõnes teatas president von der Leyen kavatsusest esitada veebruari alguses ettepanek Euroopa kiibimääruse kohta, märkides, et Euroopa ei või aega kaotada¹⁵. Juhtivad majanduspiirkonnad soovivad tagada oma varustatuse tippasemel kiipidega, sest sellest sõltub üha enam nende (majanduslik, tööstuslik ja sõjaline) tegutsemisvõime ja digitaliseerimise suutlikkus. Nad investeerivad juba praegu palju ja rakendavad toetusmeetmeid, et oma tootmisvõimsusi uuendada ja tugevdada, või kavatses seda peagi teha¹⁶. On märke sellest, et ELi äriühingud ning teadus- ja

---

¹⁵ President von der Leyeni kõne „Olukorrast maailmas“ Maailma Majandusfoorumil, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_22_443.

¹⁶ Näiteks: USA: <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/senate-bill/1260?s=1&r=52>
Hiina: <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R46767>

tehnoloogiaorganisatsioonid võivad olla huvitatud teistesse piirkondadesse kolimisest. Kui rahvusvahelistel osalejatel puudub täielik selgus muu hulgas investeerimistingimuste, avaliku sektori toetuse võimaluste, oskustesse, taristusse ning kõrgetasemelisse teadus- ja arendustegevusse tehtavate avaliku sektori investeeringute kohta, on vähem tõenäoline, et nad laiendavad olemasolevaid rajatisi või rajavad uusi tootmisrajatisi ELis.

Võttes arvesse kiireloomulist vajadust tegutseda, ei tehtud mõjuhinnangut ega nähtud ette avalikku veebikonsultatsiooni. Analüüs ja kõik täiendavad tõendid esitatakse komisjoni talituste töödokumendis, mis avaldatakse hiljemalt kolme kuu jooksul alates kiibimääruse ettepaneku avaldamisest.

Kiibialgatuslega seotud konkreetsetele teemadele pühendatud sihtotstarbelistel seminaridel, mis peeti tööstusharu sidusrühmadega, osutati vajadusele kaaluda rajatisi uute tehnoloogiate jaoks, nagu fotoonika, neuromorfne andmetöötlus ja kvanttehnoloogia, samuti uute materjalide jaoks¹⁷. Lisaks rõhutati neil seminaridel vajadust võtta nõuetekohaselt arvesse alternatiivseid käsustiku arhitektuure, nagu RISC-V.

Peale selle toimusid 2021. aasta suvel peamiste digitehnoloogiate ühisetevõtte eelkäija ühisetevõtte ECSEL raames kohtumised tööstuse esindajate ja avaliku sektori asutustega, kus arutati digikompassi eesmärgi, Euroopa tööstusstrateegia ajakohastamist, tööstusliitu ja Euroopa kiibimäärust.

2021. aastal toimusid regulaarsed igakuised kohtumised liikmesriikidega, et valmistada ette kavandatud teine üleeuroopalist huvi pakkuv tähtis projekt mikroelektronika valdkonnas. Neilt saadi sisendid kavandatud määruse kohaste integreeritud tootmisrajatiste ja ELi avatud pooljuhitehaste määratlemiseks ja hindamiseks, samuti määruse kohaste konkreetsete rajatiste määratlemiseks.

10. jaanuaril 2022 toimus kohtumine Euroopa pooljuhiökosüsteemi peamisi sidusrühmi esindavate tegevjuhtidega. Sellelt kohtumiselt jäid kõlama järgmised käesoleva ettepaneku seisukohast olulised mõtted: tuginemine Euroopa tugevatele külgedele, nt teadus- ja arendustegevusele ning seadmete tootmisele; selge toetus katseliinidele ja projekteerimistaristule ning vajadus tagada kogu maailmas võrdsed võimalused¹⁸.

Pärast volinik Bretoni kohtumisi pooljuhtide turu peamiste osaliste ning teadus- ja tehnoloogiaorganisatsioonide tegevjuhtidega korraldati ka mitu kohtumist tegevjuhtide esindajatega, kellega arutati Euroopa pooljuhisektori tugevdamise vajadust. Neilt kohtumistelt saadi sisendid eelkõige kiipide ühisetevõttes ellu viidava teadus- ja innovatsioonitegevuse ning suutlikkuse arendamise jaoks.

2021. aasta novembris toimunud elektroonikakomponentide ja -süsteemide Euroopa foorum (EFECS), kus osales üle 500 osaleja, kujutas endast suurt platvormi tööstuse vajaduste arutamiseks. Täiendavaid sisendeid saadi kohtumistelt tööstusliitude ja nende liikmetega, nagu SEMI, ESIA ja DigitalEurope.

Lisaks võimaldasid pikaajalised ja korrapärased kontaktid tööstusharu sidusrühmade, liikmesriikide, kutseorganisatsioonide ja kasutajate ühendustega koguda arvestataval hulgal ettepaneku seisukohast asjakohast teavet ja tagasisidet.

Jaapan: <https://www.reuters.com/technology/japan-create-scheme-subsidise-domestic-chip-output-nikkei-2021-11-07/>

Lõuna-Korea: <https://spectrum.ieee.org/south-koreas-450billion-investment-latest-in-chip-making-push>

¹⁷ <https://ecscollaborationtool.eu/ecs-sria-workshops.html>

¹⁸ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/ceo-roundtable-semiconductors-10-january-2022>

Alates 2019. aasta lõpust on avaldatud mitmeid pooljuhisektorit käsitlevaid väljaandeid, milles on kirjeldatud suundumusi ning esitatud fakte ja arvandmeid ning mida on ettepaneku koostamisel arvesse võetud¹⁹.

- **Mõjuhindang**

Käesolevale ettepanekule ei ole lisatud ametlikku mõjuhindangut. Võttes arvesse eespool selgitatud kiireloomulisust, ei oleks mõjuhindangut olnud võimalik ettepaneku vastuvõtmisele eelnenud aja jooksul teha.

- **Põhiõigused**

Euroopa Liidu põhiõiguste harta („harta“) artiklis 16 on sätestatud ettevõtlusvabadus. Käesoleva ettepaneku kohaste meetmetega luuakse innovatsioonisuutlikkust ja suurendatakse pooljuhtide varustuskindlust, mis võib tugevdada ettevõtlusvabadust kooskõlas liidu õiguse ning siseriiklike õigusaktide ja tavadega.

4. MÕJU EELARVELE

ELi eelarvest toetatakse Euroopa kiibialgatuset kokku kuni 3,3 miljardi euroga, sealhulgas 1,65 miljardi euroga programmi „Euroopa horisont“ kaudu ja 1,65 miljardi euroga programmi „Digitaalne Euroopa“ kaudu. Sellest kogusummast rakendatakse 2,875 miljardit eurot kiipide ühissetevõtte kaudu.

Täpsemad üksikasjad on esitatud kiibimääruse ettepanekule lisatud finantselgituses.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelvalve, hindamise ja aruandluse kord**

Kiipide ühissetevõtet jälgitakse ja hinnatakse kooskõlas programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklitega 50 ja 52 ning III lisaga. Vahe- ja järelhindamisi toetavad välistöövõtjad ning nende hindamiste tulemusi kasutatakse programmi „Euroopa horisont“ üldisel hindamisel. Vastavalt Euroopa partnerluste jaoks kehtestatud kriteeriumidele selgitatakse hindamise käigus välja kõige tõhusam poliitilise sekkumise viis mis tahes tulevase tegevuse jaoks ning kaalutakse partnerluse võimalikku uuendamist üldisel Euroopa partnerluste maastikul. Kui uuendamist ei toimu, töötatakse välja asjakohased meetmed, et järk-järgult lõpetada raamprogrammist vahendite eraldamine vastavalt partnerluses osalevate partneritega kokku lepitud tingimustele ja ajakavale.

---

¹⁹ Mittetäielik loetelu: „Measuring distortions in international markets: The semiconductor value chain“, OECD 2019; „The Geopolitics of Semiconductors“, EURASIA Group, september 2020; „The global semiconductor value chain“, Stiftung Neue Verantwortung, oktoober 2020; „The Weak Links in China’s Drive for Semiconductors“, Montaigne Institute, jaanuar 2021; „Strengthening the Global Semiconductor Supply Chain in an uncertain era“, BCGxSIA, aprill 2021; SIA Factbook, mai 2021; „Building Resilient Supply Chains, Revitalising American Manufacturing, and Fostering Broad-Based Growth“, Valge Maja raport, juuni 2021; „Mapping China’s semiconductor ecosystem in global context“, Stiftung Neue Verantwortung, juuni 2021; „Semiconductors: A Global Policy Review“, Access Partnership, september 2021; „Semiconductors: U.S. Industry, Global Competition, and Federal Policy“, Kongressi aruandeteenistus, oktoober 2021; „Semiconductor Strategy for Germany and Europe, ZVEI, oktoober 2021; „Understanding the global chip shortage“, Stiftung Neue Verantwortung, november 2021.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Institutsioonilised Euroopa partnerlused, sealhulgas kiipide ühissetevõte, on kavandatud selleks, et suurendada sidusust ja maksimeerida mõju areneval teadus- ja innovatsioonimaastikul.

Nõukogu määruse (EL) 2021/2085 muutmine on vajalik selleks, et kiipide ühissetevõte saaks viia ellu kiibialgatuse, mis luuakse määrusega (EL) [...], millega kehtestatakse Euroopa pooljuhiökosüsteemi tugevdamise meetmete raamistik (kiibimäärus). Selleks on vaja teha nõukogu määruses (EL) 2021/2085 alljärgnevalt kirjeldatud kavandatavad muudatused.

1) Nõukogu määruse (EL) 2021/2085 esimese osa „Ühissätted“ muudatused:

Artikkel 2 (Mõisted): mõistete „asutajaliige“, „assotsieerunud liige“, „osalev riik“ ja „tööprogramm“ määratlusi muudetakse, kajastamaks asjaolu, et kiipide ühissetevõtet rahastatakse nüüd ka programmist „Digitaalne Euroopa“.

Artikkel 3 (Asutamine): selles artiklis nimetatakse senine peamiste digitehnoloogiatega ühissetevõte ümber kiipide ühissetevõtteks.

Artiklit 4 (Eesmärgid ja põhimõtted) muudetakse, tagamaks, et kiipide ühissetevõte aitab kaasa ka Euroopa kiibialgatuse ja programmi „Digitaalne Euroopa“ üld- ja erieesmärkide saavutamisele.

Artiklit 10 (Liidu rahaline panus) muudetakse, kajastamaks asjaolu, et liidu panuse võib maksta ka liidu üldeelarve assigneeringutest, mis on eraldatud programmi „Digitaalne Euroopa“ rakendamise erieesmärgi jaoks.

Artikli 12 (Osalevate riikide panuste haldamine) lõiget 1 muudetakse, kajastamaks asjaolu, et tööprogrammis tuleks arvesse võtta ka programmi „Digitaalne Euroopa“ [käsitleva määruse] artiklis 18 sätestatud rahastamiskõlblikkuse kriteeriume. Lisaks peaks iga osalev riik usaldama ühissetevõttele taotluste hindamise kooskõlas toetust andva liidu programmiga.

Artikli 29 (Finantskohustused) lõiget 2 muudetakse, et lisada kiipide ühissetevõte nende ühissetevõtete hulka, kes võivad jagada oma eelarvelised kulukohustused iga-aastasteks osamakseteks.

2) Nõukogu määruse (EL) 2021/2085 teise osa „Erisätted konkreetsete ühissetevõtete kohta“ muudatused:

Artiklit 126 (kiipide ühissetevõtte lisaeesmärgid) muudetakse, et lisada kiipide ühissetevõtte üks üldeesmärk ja neli erieesmärki. Üldeesmärk keskendub tiptasemel ja järgmise põlvkonna pooljuhitehnoloogia valdkonnas ulatusliku suutlikkuse arendamisele kogu liidus ning neli erieesmärki keskenduvad mikrokiibitehnoloogia valdkonnas ulatusliku projekteerimissuutlikkuse arendamisele, olemasolevate katseliinide tõhustamisele ja uute katseliinide arendamisele, kvantkiipide väljatöötamise kiirendamiseks vajaliku kõrgtehnoloogilise ja insenertehnilise võimekuse arendamisele ning kogu Euroopas pädevuskeskuste võrgustiku loomisele.

Artiklit 128 muudetakse, et kajastada suurendatud eelarvet kahest eri programmist (programm „Euroopa horisont“ ja programm „Digitaalne Euroopa“).

Artiklit 129 muudetakse, et määrata kindlaks erasektorist pärit liikmete osalus kiipide ühissetevõtte halduskulude katmises.

Artiklit 133 (Juhatus toimimine) muudetakse, sätestades, et tööprogrammi selle osa üle hääletamisel, mis on seotud suutlikkuse arendamisele suunatud tegevusega, hõlmab juhatus üksnes komisjoni ja liikmesriikide ametiasutusi.

Lisatakse artikkel 133a (Programmi „Digitaalne Euroopa“ raames rahastatava tegevuse suhtes kohaldatavad eeskirjad), selgitamaks, et kiipide ühissettevõtte suhtes kohaldatakse programmiga „Digitaalne Euroopa“ seotud eeskirju.

Artiklit 134 (Konkreetsetes meetmetes osalemise piirangud ja tingimused) muudetakse, et näha ette võimalus piirata osalemist programmi „Digitaalne Euroopa“ raames rahastatavates konkreetsetes meetmetes. Lisaks sätestatakse artikli 134 uues lõikes 3, et teatavaid meetmeid võivad ellu viia õigussubjektid, kes teevad koostööd konsortsiumi raames, mis koosneb vähemalt kolmest rahastamiskõlblikust õigussubjektist, kes on asutatud vähemalt kolmes eri liikmesriigis või kiibialgatusena assotsieerunud riigis. Samuti sätestatakse, et konsortsiumi võib struktureerida Euroopa kiibitaristu konsortsiumina, nagu on sätestatud kiibimääruses.

Artiklis 134a (Tegevdirektori lisäülesanded) sätestatakse, et tegevdirektor peab arvesse võtma ametiasutuste nõukogu määratlust tööprogrammi selle osa kohta, mis on seotud suutlikkuse arendamisele suunatud tegevusega ning teadus- ja innovatsioonitegevusega, sealhulgas vastavaid kuluprognose.

Artiklit 136 (Ametiasutuste nõukogu toimimine) muudetakse, lisamaks neli täiendavat olukorda, kus ametiasutuste nõukogusse kuuluvad üksnes komisjon ja liikmesriikide ametiasutused.

Artiklit 137 (Ametiasutuste nõukogu ülesanded) muudetakse, et omistada kiipide ühissettevõtte ametiasutuste nõukogule kaks lisäülesannet, nimelt ülesanded määratleda tööprogrammi see osa, mis on seotud suutlikkuse arendamisele suunatud tegevusega ning teadus- ja innovatsioonitegevusega, ning valida välja vastavat tegevust hõlmavad projektid. Mõlema ülesande puhul hõlmab ametiasutuste nõukogu ainult komisjoni ja liikmesriikide ametiasutusi.

Artiklit 141 (Rahastamismäärad) muudetakse, et võimaldada kiipide ühissettevõttel programmi „Digitaalne Euroopa“ raames rahastatava tegevuse puhul kohaldada meetme raames liidupoolse rahastamise suhtes erinevaid rahastamismäärasid, sõltuvalt osaleja liigist, eelkõige kui tegemist on VKEde ja mittetulunduslike õigussubjektidega, ja meetme liigist. Samuti lisatakse uus lõige, et võimaldada üksikutel liikmesriigis või assotsieerunud riigis asutatud õigussubjektidel või konsortsiumidel, mis ei vasta programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artikli 22 lõikes 2 sätestatud tingimusele, osaleda kiipide ühissettevõtte rahastatavates kaudsetes meetmetes.

Lõpuks sätestatakse käesoleva määruse **punktis 17**, et viiteid peamiste digitehnoloogiate ühissetevõttele tuleks käsitada viidetena kiipide ühissetevõttele.

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2021/2085, millega luuakse ühissettevõtte programmi „Euroopa horisont“ raames, seoses kiipide ühissettevõttega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 187 ja artikli 188 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust²⁰,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²¹,

ning arvestades järgmist:

- 1) Nõukogu määrusega (EL) 2021/2085²² luuakse programmi „Euroopa horisont“ raames ühissettevõtte, sealhulgas peamiste digitehnoloogiate ühissettevõtte.
- 2) Peamiste digitehnoloogiate ühissettevõtte tegeleb selgelt kindlaks määratud teemadega, mis võimaldavad Euroopa tööstusel laiemalt projekteerida, toota ja kasutada elektroonikakomponentide ja -süsteemide sektoris kõige innovatiivsemat tehnoloogiat.
- 3) Määrusega (EL) [...] ²³ kehtestatakse raamistik liidu vastupanuvõime suurendamiseks pooljuhitehnoloogia valdkonnas, et stimuleerida investeringuid, tugevdada Euroopa pooljuhtide tarneahela võimekusi ning suurendada koostööd liikmesriikide ja komisjoni vahel. Liidu tööstusinnovatsiooni suutlikkuse arendamiseks vajalike tingimuste loomiseks luuakse Euroopa kiibialgatus (edaspidi „kiibialgatus“). Kiibialgatuse järjepideva elluviimise tagamiseks peaks Euroopa pooljuhtide nõukoda andma ametiasutuste nõukogule nõu.
- 4) Kiibialgatuse raames toetatavat tegevust tuleks rahastada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/695 (millega luuakse programm „Euroopa horisont“)²⁴

---

²⁰ ELT C ..., ..., lk ...

²¹ ELT C ..., ..., lk ...

²² Nõukogu 19. novembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2085, millega luuakse ühissettevõtte programmi „Euroopa horisont“ raames ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 219/2007, (EL) nr 557/2014, (EL) nr 558/2014, (EL) nr 559/2014, (EL) nr 560/2014, (EL) nr 561/2014 ja (EL) nr 642/2014 (ELT L 427, 30.11.2021, lk 17).

²³ ELT L ..., lk ...

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1).

ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/694 (millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa“)²⁵ alusel.

- 5) Kiibialgatuse eesmärk on tugevdada pooljuhtide valdkonnas tehnoloogilise ja tööstusliku baasi konkurentsivõimet ja vastupidavust ning ühtlasi suurendada pooljuhiökosüsteemi innovatsioonisuutlikkust, vähendades sõltuvust piiratud arvust kolmandate riikide äriühingutest ja geograafilistest piirkondadest ning tugevdades suutlikkust projekteerida ja toota kõrgtehnoloogilisi komponente. Selleks, et toetada nende eesmärkide saavutamist, tuleks ületada lõhe liidu kõrgetasemelise teadus- ja innovatsioonivõimekuse ning selle tööstusliku kasutamise vahel. Kiibialgatusega tuleks edendada suutlikkuse suurendamist, et võimaldada järgmise põlvkonna pooljuhitehnoloogia projekteerimist, tootmist ja süsteemide integreerimist, ning tõhustada koostööd peamiste osalejate vahel kogu liidus, seeläbi tugevdades Euroopa pooljuhtide tarne- ja väärtusahelaid, teenindades peamisi tööstussektoreid ja luues uusi turge.
- 6) Kiibialgatus tuleks ellu viia meetmete kaudu, mis peaksid tuginema peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte omandatud tugevale teadmistebaasile. Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttele tuleks teha ülesandeks anda kiibialgatuse raames rahastatavatele meetmetele rahalist toetust programmi „Euroopa horisont“ või programmi „Digitaalne Euroopa“ mis tahes vahendi või menetluse kaudu. Lisaks tuleks peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte nimetada ümber kiipide ühisettevõtteks. Kogu kiipide ühisettevõtte tegevusajaks tuleks katseliinide, projekteerimistaristute, pädevuskeskuste ja muude suutlikkuse arendamise meetmete jaoks eraldada vähemalt 2,5 miljardit eurot.
- 7) Kiipide ühisettevõtte rahastatav tegevus peaks olema hõlmatud ühe tööprogrammiga, mille peaks vastu võtma ühisettevõtte juhatus. Enne iga tööprogrammi koostamist peaks ametiasutuste nõukogu, võttes arvesse Euroopa pooljuhtide nõukoja nõuandeid ja teiste asjaomaste sidusrühmade antud sisendit, sealhulgas asjakohasel juhul protsessori- ja pooljuhitehnoloogia liidu²⁶ koostatud tegevuskavasid, määratlema tööprogrammi selle osa, mis on seotud suutlikkuse suurendamisele suunatud tegevusega ning teadus- ja innovatsioonitegevusega, sealhulgas vastavad kuluprognosid. Seejuures peaks ametiasutuste nõukogu koosnema ainult komisjonist ja liikmesriikide ametiasutustest. Seejärel peaks tegevdirektor selle määratluse alusel koostama tööprogrammi, mis hõlmab suutlikkuse suurendamisele suunatud tegevust ning teadus- ja innovatsioonitegevust ning vastavaid kuluprognose.
- 8) Kui juhatus võtab vastu tööprogrammi, peaks ainult komisjonil ja liikmesriikidel olema õigus hääletada tööprogrammi selle osa üle, mis on seotud suutlikkuse suurendamisega. Õigused hääletada tööprogrammi selle osa üle, mis on seotud teadus- ja innovatsioonitegevusega, peaksid olema võrdselt jagatud komisjoni, osalevate riikide ja erasektorist pärit liikmete vahel. Kui tööprogrammi kahest osast ühe suhtes ei jõuta otsusele, tuleks tööprogramm võtta vastu ainult ulatuses, mille kohta on tehtud positiivne otsus.

---

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/694, millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa“ ja tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2015/2240 (ELT L 166, 11.5.2021, lk 1).

²⁶ Liidule on osutatud komisjoni 5. mai 2021. aasta teatises „2020. aasta uue tööstusstrateegia ajakohastamine: ehitame üles tugevama ühtse turu, et Euroopa saaks taastuda“.

- 9) Ametiasutuste nõukogu peaks vastutama suutlikkuse suurendamisele suunatud tegevusega seotud projektide väljavalimise eest. Seejuures peaks ametiasutuste nõukogu koosnema ainult komisjonist ja liikmesriikide ametiasutustest.
- 10) Ametiasutuste nõukogu peaks vastutama teadus- ja innovatsioonitegevusega seotud projektide väljavalimise eest.
- 11) Selleks et kiirendada kiibialgatuse meetmete rakendamist ja tõhustada õigussubjektide, eelkõige teadus- ja tehnoloogiaorganisatsioonide vahelist koostööd, peaksid teatavad meetmetepanekud olema rahastamiskõlblikud üksnes juhul, kui meedet viivad ellu õigussubjektid, kes teevad koostööd vähemalt kolmest eri liikmesriigist pärit õigussubjektide konsortsiumi raames. Sellise konsortsiumi võiks struktureerida kas Euroopa kiibitaristu konsortsiumina, nagu on kavandatud kiibimääruses, või muude liidu õiguse kohaste õiguslike vahendite alusel. Võttes arvesse, et kiibialgatuse raames toetatavat ja kiipide ühissetevõtte rakendatavat tegevust rahastatakse programmist „Euroopa horisont“ ja programmist „Digitaalne Euroopa“, tuleks vastavalt suurendada nõukogu määruse (EL) 2021/2085 artiklis 128 osutatud liidu rahalist panust kiipide ühissetevõttesse. Samuti tuleks suurendada kiipide ühissetevõtte halduskulusid vastavalt tegevusülesannete lisandumisele. Erasektorist pärit liikmed ei peaks osalema täiendavate halduskulude katmises.
- 12) Tegevuse rahaline toetamine programmist „Digitaalne Euroopa“ peaks olema kooskõlas määrusega (EL) 2021/694.
- 13) Kiipide ühissetevõtte peaks hõlbustama koostööd liidu ja rahvusvaheliste osaliste vahel, määratledes koostööstrateegia, sealhulgas määrates kindlaks teadus- ja arendustegevuses ning oskuste arendamisel tehtava koostöö valdkonnad, edendades koostööd neis valdkondades ning rakendades eri osalistele kasulikke meetmeid, tuginedes peamiselt vastastikkusele.
- 14) Seepärast tuleks nõukogu määrust (EL) 2021/2085 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) 2021/2085 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:
  - a) punktid 2, 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„2. „asutajaliige“ – liikmesriigis või programmiga „Euroopa horisont“ **või asjakohasel juhul programmiga „Digitaalne Euroopa“** assotsieerunud riigis asuv õigussubjekt või rahvusvaheline organisatsioon, mida on nimetatud käesolevas määruses või mõnes selle lisas ühissetevõtte liikmena;

3. „assotsieerunud liige“ – liikmesriigis või programmiga „Euroopa horisont“ **või asjakohasel juhul programmiga „Digitaalne Euroopa“** assotsieerunud riigis asuv õigussubjekt või rahvusvaheline organisatsioon, kes ühineb ühissetevõttega, olles allkirjastanud artikli 6 lõike 3 kohase kinnituskirja ja saanud artikli 7 alusel heakskiidu;

4. „osalev riik“ – liikmesriik või programmiga „Euroopa horisont“ **või asjakohasel juhul programmiga „Digitaalne Euroopa“** assotsieerunud riik, kes on kinnituskirjaga teatanud oma osalemisest asjakohase ühissetevõtte tegevuses;“.

- 2) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:
- a) lõike 1 punkt g asendatakse järgmisega:
„g) **Kiipide** ühisettevõtte;“;
- b) lõige 3 asendatakse järgmisega:
„3. Selleks et võtta arvesse programmi „Euroopa horisont“ ja asjakohasel juhul programmi „**Digitaalne Euroopa**“ kestust, algatatakse ühisettevõtete projektikonkursid hiljemalt 31. detsembril 2027. Igakülgsetel põhjendatud juhtudel võib projektikonkursid algatada hiljemalt 31. detsembril 2028.“
- 3) Artikli 4 lõikele 1 lisatakse järgmine lõik:
„**Kiipide ühisettevõtte aitab kaasa ka Euroopa kiibialgatuse ja programmi „Digitaalne Euroopa“ eesmärkide saavutamisele.**“
- 4) Artikli 10 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:
- „2. Teises osas osutatud liidu panust võib suurendada määruse (EL) 2021/695 artikli 16 lõike 5 kohaselt programmiga „Euroopa horisont“ ja asjakohasel juhul määruse (EL) 2021/694 artikli 10 lõike 1 punkti d kohaselt programmiga „**Digitaalne Euroopa**“ assotsieerunud kolmandate riikide osalusega tingimusel, et muud liikmed kui liit või nende koosseisu kuuluvad või nendega seotud üksused panustavad vähemalt sama suure summa, mille võrra liidu panust suurendatakse.
3. Liidu panus makstakse liidu üldeelarvest programmi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogrammi ja asjakohasel juhul programmi „**Digitaalne Euroopa**“ jaoks eraldatud assigneeringutest kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 62 lõike 1 punkti c alapunktiga iv ja artikliga 154 kõnealuse määruse artiklis 71 osutatud asutuste puhul.“
- 5) Artikli 12 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:
- a) lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:
„1. Lisaks programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 22 või kiipide ühisettevõtte puhul programmi „**Digitaalne Euroopa**“ käsitleva määruse artiklis 18 sätestatud kriteeriumidele võib tööprogrammi lisas esitada rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid seoses riikide õigussubjektidega.“;
- b) lõike 1 kolmas lõik asendatakse järgmisega:
„Iga osalev riik usaldab ühisettevõttele taotluste hindamise kooskõlas toetust andva liidu programmiga.“
- 6) Artikli 29 lõige 2 asendatakse järgmisega:
- a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Artikli 3 lõike 1 punktides b, d, **g** ja h osutatud ühissettevõtete eelarvelised kulukohustused võib jagada iga-aastasteks osamakseteks. Kuni 31. detsembrini 2024 ei ületa nende osamaksetena täidetavate eelarveliste kulukohustuste kogusumma 50 % artiklis 10 sätestatud liidu maksimaalsest panusest. Alates jaanuarist 2025 on vähemalt 20 % järelejäänud aastate koondeelarvest kaetud muude maksetega kui iga-aastased osamaksed.“

7) Artiklit 126 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) muuta liit kujunemisjärgus komponendi- ja süsteemitehnoloogia valdkonnas, sealhulgas madalamatel tehnoloogilise valmiduse tasemetel, tipptasemel teaduse ja innovatsiooni lipulaevaks, ning toetada VKEde aktiivset kaasamist, nii et nad moodustavad vähemalt kolmandiku kaudsetes meetmetes osalejate koguarvust ja saaksid vähemalt 20 % **teadus- ja innovatsioonimeetmetele eraldatud** avaliku sektori rahalistest vahenditest;“;

b) lõikele 1 lisatakse punkt d:

„d) suurendada kogu liidus ulatuslikku suutlikkust tipptasemel ja järgmise põlvkonna pooljuhitehnoloogia valdkonnas, et tugevdada liidu kõrgetasemelisi projekteerimise, süsteemide integreerimise ja pooljuhtide tootmise võimekusi ning võimaluse korral piirata keskkonnajalajälge.“;

c) lõike 2 punkt f asendatakse järgmisega:

„f) tagada sidusus **kiipide** ühissetvõtte strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava, **teiste asjaomaste sidusrühmade sisendite, sealhulgas asjakohasel juhul protsessori- ja pooljuhitehnoloogia liidu koostatud tegevuskavade** ning ELi poliitika vahel, et elektroonikakomponentide ja -süsteemide tehnoloogia panus oleks tõhus.“;

d) lõikele 2 lisatakse punktid g, h, i ja j:

„g) suurendada mikrokiibitehnoloogia valdkonnas ulatuslikku projekteerimissuutlikkust;

h) tõhustada olemasolevaid ja arendada uusi katseliine;

i) arendada kõrgtehnoloogilist ja insenertehnilist suutlikkust kvantkiipide väljatöötamise kiirendamiseks;

j) luua kogu Euroopas pädevuskeskuste võrgustik.“

8) Artikkel 128 asendatakse järgmisega:

Artikkel 128

1. Liidu rahaline panus ühissetvõttesse, sealhulgas EMP assigneeringud, on kuni 4 175 000 000 eurot, sealhulgas kuni **50 174 000 eurot** halduskulude katmiseks, mis jaguneb järgmiselt:

a) kuni **2 650 000 000 eurot** programmist „Euroopa horisont“;

b) kuni 1 525 000 000 eurot programmist „Digitaalne Euroopa“.

2. Lõikes 1 osutatud liidu rahaline panus makstakse liidu üldeelarves igale asjakohasele programmile eraldatud assigneeringutest.
3. Ühissettevõttele võib eraldada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud panust täiendavaid liidu lisavahendeid, mis saadakse programmiga „Euroopa horisont“ või programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud kolmandatelt riikidelt vastavalt nende asjakohastele assotsieerimislepingutele. Need liidu lisavahendid ei mõjuta osalevate riikide panust, millele on osutatud artikli 129 lõikes 1.
4. Käesoleva artikli lõike 1 punktis a osutatud liidu rahalist panust kasutab ühissettevõtte selleks, et anda rahalist toetust määruse (EL) 2021/695 artikli 2 punktis 43 määratletud kaudsetele meetmetele, mis vastavad ühissettevõtte teadus- ja innovatsioonitegevusele.
5. Lõike 1 punktis b osutatud liidu rahalist panust kasutatakse suutlikkuse suurendamiseks seoses katseliinidega ja projekteerimistaristuga kõikjal liidus.

- 9) Artikli 129 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Erandina artikli 28 lõikest 4 maksavad erasektorist pärit liikmed või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta kiipide ühissettevõtte halduskulude katmiseks vähemalt 26 331 000 euro suuruse rahalise panuse. Erasektorist pärit liikmete aastane koguosalus kiipide ühissettevõtte halduskulude katmises on 35 %.“

- 10) Artiklile 133 lisatakse lõige 3a:

„3a. Tööprogrammi selle osa üle hääletamisel, mis on seotud suutlikkuse suurendamisele suunatud tegevusega, hõlmab juhatus üksnes komisjoni ja liikmesriikide ametiasutusi. Komisjonile kuulub 50 % hääleõigustest. Lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse *mutatis mutandis* liikmesriikide hääleõiguste suhtes.“

- 11) Lisatakse artikkel 133a järgmises sõnastuses:

Artikkel 133a

Programmi „Digitaalne Euroopa“ raames rahastatava tegevuse suhtes kohaldatavad eeskirjad

1. Kiipide ühissettevõtte poolt programmi „Digitaalne Euroopa“ raames rahastatava tegevuse suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2021/694.
  2. Kiipide ühissettevõtte tööprogramm ja projektikonkursid avaldatakse programmi „Digitaalne Euroopa“ veebisaidil.
  3. Programmi „Digitaalne Euroopa“ eelarvest rahastatud tegevusega seotud kulude järelauditeid teeb kiipide ühissettevõtte kooskõlas määruse (EL) 2021/694 artikliga 27.“
- 12) Artikkel 134 asendatakse järgmisega:

Artikkel 134

Konkreetsetes meetmetes osalemise piirangud ja tingimused

1. Erandina artikli 17 lõike 2 punktist 1 piiratakse programmi „Euroopa horisont“ raames rahastatavate meetmete puhul komisjoni taotlusel ja pärast ametiasutuste nõukogu heakskiitu konkreetsetes meetmetes osalemist kooskõlas määruse (EL) 2021/695 artikli 22 lõikega 5.
  2. Programmi „Digitaalne Euroopa“ raames rahastatavate meetmete puhul piiratakse komisjoni taotlusel ja pärast ametiasutuste nõukogu heakskiitu konkreetsetes meetmetes osalemist kooskõlas määruse (EL) 2021/694 artikli 12 lõikega 6 ja artikliga 18.
  3. Meetmete jaoks, mida rahastatakse rohkem kui ühe toetust andva liidu programmi raames, kehtestatakse tööprogrammis ühised tingimused, sealhulgas käesoleva artikli lõigete 1–2 kohased osalemise piiramise tingimused, kooskõlas toetust andvate liidu programmide eeskirjadega.
  4. Teatavaid meetmeid võivad ellu viia õigussubjektid, kes teevad koostööd konsortsiumi raames, mis on struktureeritud Euroopa kiibitaristu konsortsiumina. Meetmed, mille puhul selline konsortsium võib olla vajalik, ning rahastamiskõlblikkuse nõuded konkreetsete meetmete ja ülesannete elluviimiseks ning vajaduse korral tegevusnõuded konsortsiumi tegevuse alustamise, toimimise ja likvideerimise kohta määratakse kindlaks tööprogrammis.
- 13) Lisatakse artikkel 134 a järgmises sõnastuses:

Artikkel 134 a

Tegevdirektori lisäülesanded

Lisaks artiklis 19 loetletud ülesannetele valmistab kiipide ühissetevõtte tegevdirektor ette ja esitab juhatusel vastuvõtmiseks ühissetevõtte tööprogrammi strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava rakendamiseks, olles võtnud arvesse artikli 137 punktis f osutatud ametiasutuste nõukogu määratlust ja asjaomaste sidusrühmade sisendit, sealhulgas asjakohasel juhul protsessori- ja pooljuhitehnoloogia liidu koostatud tegevuskavasid.

- 14) Artiklit 136 muudetakse järgmiselt:
- a) lõige 2 asendatakse järgmisega:
„2. Artikli 134 lõigete 1 ja 2 ning artikli 137 punktide f ja g kohaldamisel hõlmab ametiasutuste nõukogu ainult komisjoni ja liikmesriikide ametiasutusi. Lõiget 1 kohaldatakse *mutatis mutandis*.“
- 15) Artiklit 137 muudetakse järgmiselt:
- a) lisatakse järgmised punktid f ja g:

„f) määratleda enne iga tööprogrammi koostamist tööprogrammi see osa, mis on seotud suutlikkuse suurendamisele suunatud tegevusega ning teadus- ja innovatsioonitegevusega, sealhulgas vastavad kuluproгноosid, võttes arvesse Euroopa pooljuhtide nõukogu nõuandeid ja teiste asjaomaste sidusrühmade sisendit, sealhulgas asjakohasel juhul protsessori- ja pooljuhitehnoloogia liidu koostatud tegevuskavasid;

g) valida välja suutlikkuse suurendamisele suunatud tegevusega seotud taotlused kooskõlas artikli 12 lõikega 1 ja artikli 17 lõike 2 punktiga u.“;

b) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) valida välja teadus- ja innovatsioonitegevusega seotud taotlused kooskõlas artikli 12 lõikega 1 ja artikli 17 lõike 2 punktiga u;“.

16) Artikkel 141 asendatakse järgmisega:

Artikkel 141

Rahastamismäärad ja osalemiseeskirjad

1. Kiipide ühissetevõtte võib programmi „Euroopa horisont“ raames rahastatavate kaudsete meetmete puhul kooskõlas määruse (EL) 2021/695 artikli 17 lõikega 2 ja erandina kõnealuse määruse artiklist 34 ning programmi „Digitaalne Euroopa“ raames rahastatava tegevuse puhul kohaldada meetme raames liidupoolse rahastamise suhtes erinevaid rahastamismäärasid, sõltuvalt osaleja liigist, eelkõige kui tegemist on VKEde ja mittetulunduslike õigussubjektidega, ja meetme liigist. Rahastamismäärad esitatakse tööprogrammis.
  2. Kui see on tööprogrammi asjakohaste teemade kirjelduses igakülgset põhjendatud, võivad liikmesriigis või assotsieerunud riigis asuvad üksikud õigussubjektid või konsortsiumid, mis ei vasta määruse (EL) 2021/695 artikli 22 lõikes 2 või määruse (EL) 2021/694 artiklis 18 sätestatud tingimusele, osaleda kiipide ühissetevõtte rahastatavates meetmetes.
- 17) Viiteid peamiste digitehnoloogiate ühissetevõttele käsitatakse viidetena kiipide ühissetevõttele.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

FINANTSSELGITUS

Vt kiibimäärusele lisatud finantselgitus.